

ÖSTERGÖTLANDS
HEMBYGDSFÖRBUND

Östergötlands Hembygdsblad

Värmande julnummer!

Barn & Kulturarv i fokus på kulturarvs-
dagen

Musikarvsdagen i Linköping

Nr 4-2023

ÖSTERGÖTLANDS HEMBYGDSBLAD

Utkommer med fyra nummer per år och ges ut av Östergötlands Hembygdsförbund, till vilket 95 föreningar med runt 18 000 medlemmar är anslutna.

Tidningen ges sedan 2016 ut digitalt och får distribueras fritt till alla medlemmar i förbundet. Tidningen finns även för fri nerladdning från förbundets hemsida www.hembygd.se/ostergotland.

Ansvarig utgivare

Rolf Pettersson (förbundsordförande)

Härna Åland, 590 76 Vreta kloster

Tel: 073-346 49 04

E-post: rolf.k.pettersson@telia.com

Utkommer

omkring 15/3, 15/6, 15/9, 15/12

Manusstopp

12/3, 12/6, 12/9, 12/12

Välkommen med textbidrag, foton och annonser!

Materialet skickas (e-postas helst) till kansliet.

Redaktionen förbehåller sig rätten att redigera texter och bilder.

Annonsspriser

1/1 sida 1200:-

1/2 sida 600:-

1/4 sida 400:-

Östergötlands Hembygdsförbunds Kansli

Vasavägen 3, 582 20 LINKÖPING

Tel: 076-103 11 39

ostergotland@hembygd.se

www.hembygd.se/ostergotland

Omslagsbild:

Tomtemys på gården Salfvedal, Yxnerum

Foto: Yxnerums Hbf

INNEHÅLL:

Ordföranden har ordet	sid 3
Vånga Hbf fyllde 90 år	sid 3
Arkivens dag i Ödeshög	sid 4
Barn & Kulturarv i fokus på kulturarvsdagen i Ringarum	sid 6-7
Olof Skoglund's stiftelse	sid 7
Ljus på det östgötska musikärvet på Musikarvsdagen	sid 8-9
Annonser & blandad info	sid 10-11

**Boka in Sveriges
Hembygdsförbunds
kostnadsfria webinarier
för våren 2024 redan nu!**

**Se hela programmet på
[denna länk:](#)**

**Håll er även uppdaterade
om viktig information
genom att prenumerera på
SHF:s nyhetsbrev!**

[Gör detta HÄR:](#)

Ordföranden har ordet

Det är snart dags att lägga ytterligare ett år till handlingarna. Tiden inte bara går fort, utan jag tycker att den rusar iväg. Om vi blickar tillbaka på vår egen verksamhet, så kunde vi genomföra vår Januarikonferens som planerat. Det var något dock något färre deltagare än vanligt. En annan konferens som också hölls på Föreningshuset Fontänen i Linköping var "De obesuttnas historia". Det var en rikskonferens som drog fullt hus, nästan 100 deltagare. Det handlade alltså om de människor som stod längst ner på samhällsstegen; torpare, statare, fattighjon med flera.

Årsmötet hölls i Salvedal i Åtvidaberg, där Yxnerums Hembygdsförening stod för värdskapet. Det är alltid väldigt trevligt och uppskattat att få besöka en förening. Kommande årsmöte är planerat till april, och vi ser gärna att någon förening anmäler sitt intresse för värdskap redan nu. Landshövdingeturnén fick tyvärr ställas in på grund av sjukdom, men vi hoppas kunna genomföra den under 2024. Vår Höstkonferens hölls i Vikingstad, den var mycket uppskattad - och så var det glädjande att se en mycket välordnad hembygdsgrd med samlingar!

Under året har många föreningar hållit jubileer. När det har firats på något sätt, har förbundet försökt närvara och överlämna ett jubileumsdiplom. Meddela gärna om er förening har något jubileum under 2024, förbundet kommer gärna och uppvaktar!

År 2023 har varit ett dramatiskt sådant. Lite varstans i världen pågår krig. Klimatet blir varmare med snabba väderomkast. Inflationen är rekordhög med stigande priser. Anslagen till kulturen och studieverksamheten får minskade anslag. Detta gör att medlemsavgifterna till förbund och föreningar urholkas. Jag vill därför flagga för att se över era medlemsavgifter och besöks-/kaffepriser, som oftast är mycket låga. Vad kostar ett bio/teaterbesök, en kaffe och bulle på stan? Ett medlemskap i en idrotts- eller golfklubb kostar oftast betydligt mer.

Hembygdsrörelsen är ett starkt varumärke som är mycket uppskattat. Folk tar för givet att det ska ordnas med Valborgsfirande, midsommarfest, besök på hembygdsgrden som står där välordnad och fin, men man vet oftast inte om hur mycket jobb som ligger bakom. Det är mycket vanligt att det är ett fåtal eldsjälar som ligger bakom dessa arrangemang.

När de inte orkar längre så finns dessa sammankomster kanske inte längre kvar, och hembygdsgrden förfaller. Om inte en förnying sker. Vi måste försöka att bli fler eller åtminstone inte färre som bidrar till att hembygdsrörelsen kan fortleva. Titta gärna på den så kallade [Heimbygdametoden](#) och få inspiration. Hör gärna av er om ni vill veta mer!

Vår nästa sammankomst är Januarikonferensen den 20 jan på Fontänen i Linköping. Det är ett intressant program, så det är bara att anmäla er (se sid. 12). Avslutningsvis vill jag önska Er alla:

God Jul & Gott Nytt År

Rolf Pettersson

Vånga Hbf fyllde 90 år

Den 7 oktober firade Vånga Hembygdsförening sin 90-årsdag, där jag passade på att gratulera med vårt jubileumsdiplom Jubileet inleddes med en konsert i kyrkan. Ola Tellin spelade orgelmusik av J.H. Roman och Johan Agrell, Sara Andersson sjöng mycket imponerande. Bl.a. sjöng hon Gabriellas sång, som hon fick stående applåder för. Det hölls även en kortare andakt. Därefter fortsatte vi upp till kyrksalen. Där hälsade ordförande Arne Hultqvist välkommen och höll en historisk tillbakablick om föreningens historia. Som avslutning på kvällen intog festdeltagarna en festmåltid.

Rolf Pettersson

Arkivens Dag i Ödeshög

Östergötlands centrala arrangemang inom Arkivens Dag var den här gången lokaliserat till Ödeshög. Det var ett samarrangemang mellan Östergötlands Arkivförbund och Ödeshögs kommun genom dess bibliotek och hölls lördag 11 november.

Årets tema var *Färg och Form* och dagens program avslutades med att Kalle Bäck berättade om Sverige-bilden - en historia om rödfärg, tegel, trädgårdar och byggnader. Kalle har studerat 500 gårdar och torp i Östergötland och hur de har förändrats mellan 1850 och 1880.

I Riddarsalen kunde man också lyssna till musik av Kulturskolans elever. Dykaren Lotta Mejsholm berättade om båten Per Brahe och dess olyckliga öde när den sjönk på Vättern strax utanför Hästholmen år 1918.

Arkivarie Jim Löfgren på Östergötlands Museum berättade om material från Ödeshög i arkiven, bl.a. om Kyleberg. En dam i publiken, Agneta Widén, begärde ordet och berättade om sin släkting skulptören Alfred Nyström (1844-1897) som en tid bott på just Kyleberg.

På biblioteket visades en film om MC-tillverkningen på Husqvarnafabriken i Ödeshög. Ute i foajén hade flera föreningar ordnat utställningar och berättade om sin verksamhet och sina arkiv. En av dessa föreningar är Ödeshögs Lokalhistoriska Arkiv ÖLA som i år fyller 20 år. Strax före millennieskiftet

gjordes en inventering i Ödeshögs kommun där man hittade 248 arkiv. På initiativ av LO-facken bildades då ÖLA 2003. Arkivet drivs som en ideell förening och Charles Eriksson är arkivföreståndare.

2023 års Kulturarvpris delades också ut i samband med Arkivens Dag. Det gick till Anders Liljegen från Norrköping. Genom priset uppmärksammades Anders långa engagemang inom Archives for the unexplained, även kallat UFO-arkivet.

Anders Liljegen har under större delen av sitt liv verkat för den del av vårt kulturarv som ligger på gränsen mellan vetenskap och folktro. Han var en av de drivande krafterna när arkivet bildades på 1970-talet. Sedan många år är han, på ideell grund, dess arkivchef. Anders har publicerat flera artiklar inom sitt område. Han har också medverkat i filmen *UFO Sweden* och i den utställning som just nu är aktuell på Arbetets Museum.

11 november 2023

Östergötlands Arkivförbunds Kulturarvpris har delats ut sedan 1991 även om det har ändrat namn genom åren. Priset delas ut till ideellt arbetande eldsjälar som verkar för det östgötska kulturarvet. Idag består priset av 10 000 kr och en graverad kristallvas.

Text & bild: Ann-Kristin Eriksson

Medlemsföreningar!

Besökare Museum
Musik Midsommar Remisser
Evenemang Skolan Utflykter
Arbetade timmar

Ni hjälper väl till att svara på **Sveriges Hembygdsförbunds enkät** om hembygdsrörelsens verksamhet 2023? Denna statistik är ett av de viktigaste verktygen för att påverka rörelsens inflytande i samhället. Alla svar behövs!

Gör detta senast 20 januari via [denna länk](#):

VÅRENS KULTURARVSDAG 2024

**Anmäl
dig nu!**

Hur berättar vi en berättelse?

Hur använder vi oss av föremål, texter och muntligt berättande när vi tillgängliggör kulturarvsberättelser?

7 mars kl. 9.30–15.30 på Löfstad slott, Norrköping

SE HELA PROGRAMMET OCH ANMÄL ER VIA DENNA LÄNK:

**KULTURARV
ÖSTERGÖTLAND**

**ÖSTERGÖTLANDS
MUSEUM**

Löfstad Slott

Gratis utställningskurs

**Första tillfället: 12 februari kl. 9.30–12.00
på Sancta Birgitta Klostermuseum i Vadstena**

SE HELA PROGRAMMET OCH ANMÄL ER VIA DENNA LÄNK:

**KULTURARV
ÖSTERGÖTLAND**

**ÖSTERGÖTLANDS
MUSEUM**

**SANCTA BIRGITTA
KLOSTERMUSEUM**

Barn & Kulturarv i fokus på Kulturarvsdagen i Ringarum

Ett 35-tal deltagare från både föreningar, kommuner och andra verksamheter samlades den 19 oktober i den gemytliga kaffestugan på hembygdsberget i Ringarum, där Ringarums Hembygdsförening var värdar för höstens Kulturarvsdag. Temat var "Barn & Kulturarv" där Kulturarv Östergötland och Östergötlands museum var arrangörer ihop med hembygdsföreningen.

Text & bild: Jesper Ström

Projekt Gruvan

Roy Andersson, kulturarvsstrateg på Åtvidabergs kommun, och Karin Nielsen-Lundin, skolbibliotekssamordnare på Åtvidabergs kommun, inledde dagen med att berätta om *Gruvan*, ett ämnesövergripande projekt för mellanstadiet. Åtvidabergsbygdens historia och kulturarv bygger ju till stor del på gruvnäringen och kopparutvinning. Föreningen Brukskultur Åtvidaberg höll i projekt förut, men enbart på enskilda lärares initiativ.

Karin Nielsen-Lundin och Roy Andersson

2017 gjordes dock en satsning i ämnet och nu är projektet permanent och inte personbundet. En hel vecka i åk 6 ägnas åt detta, som bryter ordinarie schema. En av uppgifterna är att barnen får bygga sina egna modeller av gruvor.

Dessvärre är inte fysiska besök i en gruva

möjliga, utan 360-gradersfotografering får ersätta detta.

Ung Konst Öst

Nästa föreläsare var Mattias Hofvendahl, projektkoordinator för Ung Konst Öst på Östergötlands museum. "Att arbeta med konst- och kulturprojekt med målgruppen barn och unga" innebär att arrangera enkla aktiviteter för att inspirera barn och deras kreativitet. Man hål-

ler olika typer av aktiviteter beroende på åldersgruppen, där de yngre visat tecken på att i större utsträckning vilja röra på sig och bygga, medan de äldre vill utforska och intervjua.

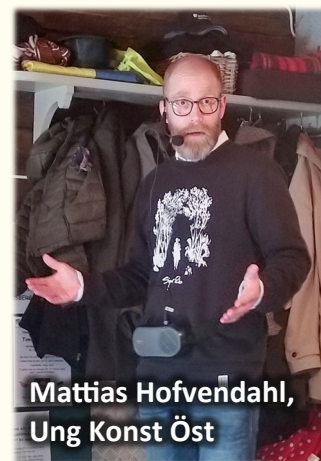
Ung Konst Öst har drivit projekt i Rejmyre, samt samarbeten med hembygdsföreningar och biblioteken. Då användes skogen som skapandemiljö, där barnen bl.a. hittade på en fiktiv fotbollsklubb. Workshops i måleri hålls också.

Mattias uppmuntrade till att kontakta honom med samarbetsidéer. Kanske skulle ett projekt med pimpade A-traktorer vara något? Tipspromenader är annars ett ständigt gångbart tips.

Dagens program bröts för lunch, vilken intogs på den klassiska vägkrogen Rasta i Ringarum, precis nedanför hembygdsberget. På dagens meny fanns antingen den lika klassiska ärtsoppa med pannkakor - eller lasagne, vilket undertecknad valde och avnjöt.

Arkitektur en väg att nå unga i Vadstena

Markus Lindberg, kultur- och fritidsstrateg i Vadstena kommun stod näst på tur med inslaget "Att bygga kunskap med arkitektur". Kommunen har haft sommarutställning i år på temat arkitektur. Erfarenheten visar att

Mattias Hofvendahl, Ung Konst Öst

utställningar utomhus når besökare lättare än sådana inomhus. "Bokstavshusen" är en rekommenderad bok som förskolan använder i detta ämne. Markus gav också rådet att hitta informella sätt att knyta kontakter om man vill hitta samarbeten, som till exempel då han själv träffade lärare över en picknick.

Dessutom har man byggt Vadstenas hus i dataspelet Minecraft, vilket gav ett helt annorlunda sätt att se på byggnaderna. Konstnärer gör idag konst på byggnaderna inför ett projekt 2024 inom ramen för "Skapande skola". Ett stående tips till de som vill försöka samarbeta med skolan är att "göra läroplanen till en kompiss".

Sagostigen Barnet i oss

Till sist berättade Ringarums hembygdsförening om sitt projekt "Barnet i oss", en sagostig i naturen där främst barnfamiljer kan gå runt och beskåda modeller och figurer längs stigen. Birgitta Svensson ingår i barngruppen, liksom Anders Pettersson, som dessutom har byggt modellerna. En av huvudtankarna med stigen är att stimulera barn till ökad läsning. Man arrangerar även "Tomtar på loftet" - en julaktivitet som innefattar korvgrillning, godisletning och tomtar i olika former.

Stigen började som en sagovandring, vilket är mödosamt att förnya, så man behövde figurer och modellhus som kunde stå på plats permanent. Man blandar klas-

siska folksagor med Astrid Lindgrens berättelser, och har även en liten bokutlottning där besökarna lägger lappar med kontaktuppgifter i en låda. Initiativet har visat sig vara både väldigt omtyckt samt en bra inkörsport till barnfamiljer som nya medlemmar. Det har också lett till samarbete med andra verksamheter, t ex en kaninfodervärd.

En av många imponerande miniatyrmodeller längs Sagostigen hos Ringarums Hbf.

Dagen avslutades med en vandring runt Sagostigen, som slingrar sig runt hembygdsberget och har sin målgång i en egensnickrad, mysig samekåta där man kan sitta och läsa böcker och sagohäften. Ett ambitiöst, innovativt och imponerande litet projekt där modellerna, figurerna och miniatyrerna är små underverk att beskåda - även för vuxna!

Olof Skoglunds stiftelse

Hembygdsföreningar! Nu finns det möjligheter att söka ekonomiskt stöd genom Olof Skoglunds stiftelse.

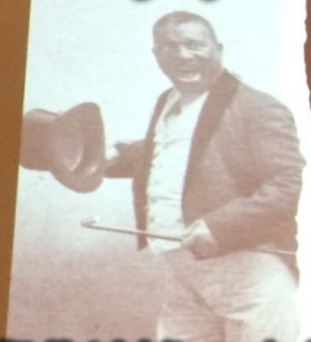
Skoglunds stiftelse "stöder och inspirerar till verksamhet inom kultur och historia i Östergötland, med särskilt fokus på stiftarens hembygd". Hembygden som åsyftas är Risinge socken, men även andra delar av Östergötland är aktuella.

Stiftelsen ger också ekonomiskt stöd till organisationer som Östergötlands museum och Vadstena-Akademien och Risinge hembygdsförening. Stiftelsen bidrar även till personliga stipendier. Ett årligt kulturhistoriepris ges till en person eller organisation som gör eller gjort berömvärda insatser inom länets kultur och historia.

En ansökan ska beskriva vad man söker pengar till, budget liksom tidsplan på ca en A4-sida. Ansökningar skickas till **Skoglunds stiftelse, c/o Borggren & Partners, Drottninggatan 97, 113 60 Stockholm**. Det går också att mejla till: borje.risinggard@telia.com

Ljus på det östgötska muskarvet på Musikarvsdagen

Den "farliga" musikens kulturhistoriska funktion

- En plattform för reflektion och kritik kring pågående samhällsförändringar
- En plattform för förhandling kring normer och värderingar – klass, genus, sexualitet och etnicitet
- En plattform för ekonomiska och sociala diskussioner

Ett 40-tal deltagare hade samlats i Wallenbergssalen när Karin Lövgren, Kulturarv Östergötland, och Maria Brusman, kulturstrateg på Region Östergötland hälsade välkommen till Musikarvsdagen 6 november på läns museet i Linköping. Syftet med dagen var att belysa, och lyfta, det östgötska muskarvet, som är en del av det immateriella kulturarvet. Initiativet kom från Prattésällskapet som också var dagens första programpunkt.

Björn Lilieblad föreläser om den "farliga" musiken.

Foto: Ann-Kristin Eriksson

Helena Cimbritz (foto nedan) berättade om Antoine Edouard (Anton Edvard) Pratté som föddes 1796 i Böhmen. Han var en framstående harpist, kompositör och aktiv konsertartist i nästan hela sitt liv. Pratté besökte både Linköping och Norrköping i unga år när han turnerade med sina föräldrar. Så småningom återkom han ensam till Sverige och hade en lång karriär som utövande harpist. Mellan konserterna besökte han olika herrgårdar i egenskap av musiklärare. Han vistades på Godegårds säteri en längre tid och från 1866 bodde han som hyresgäst i Ledbergs Bossgård tillsammans med en väninna. Sitt sista år bodde han på Odensnäs nära Odensfors i Vreta kloster. Han dog i maj 1875 och är begravd på Ledbergs kyrkogård.

Prattésällskapet, eller den ideella föreningen Pratté Society, bildades våren 2020 som en följd av en internationell harpofestival och tävling för harpister i maj 2019. Föreningens syfte är att väcka intresse för, och öka kunskapen om, harpovirtuosen och tonsättaren Anton Edvard Pratté och hans kompositioner genom att stimulera till uppföranden av hans verk. Föreningen ska även stödja forskning kring hans liv och verk.

Camerata Ostrogothia är en kammarorkester som startade 2019 och som sätter fokus på östgötska tonsättare och artister från då och nu. De framför bl.a. musik av Pratté. Den här dagen representerades de av producenten

Delphine Constantin-Reznik och Roman Reznik, konstnärlig ledare och dirigent.

Björn Lilieblad, forskningsledare på Östergötlands museum, berättade om det sena 1800-talets musikartister och hur den samhällskritiska populärmusiken då väckte kritik både lokalt och nationellt. Den ansågs vara ett så stort hot mot folkhälsan att man ville förbjuda den. Under det sena 1800-talet började man kunna massproducera musik. Skillingtrycken är ett bra exempel på det, och dagstidningarna fick en större spridning. Det växte fram en nöjesindustri där man kunde tjäna pengar och det utvecklades en form av kändiskult.

Björn gav exempel på, och berättade om, olika nöjesetablissemang i Linköping under den här tiden. Bonn på Druvan, A P Andersson, var stadens nöjesentreprenör och startade vid Hospitalstorget i Linköping där han hade hotell och restaurang samt vin- & spritaffär. Så småningom köpte han även Wernerska Trädgården som blev ett verkligt nöjescenter i Linköping. Han drev även Assemblée- och Spektakelhuset som fanns mitt emot S:t Larskyrkan. Stora Hotellet å andra sidan ansågs ha lite mera av finkultur. Trädgårdsföreningens schweizeri var ett café som även serverade alkoholhaltiga drycker. Intill fanns en musikscen där regementsmusiker ofta spelade. Arbisteatern hade ett varierat program och i S:t Larskyrkan var det ofta olika konserter.

Några artister som besökte Linköping var Anna Hoffman, Ferdinand Tidström, Kalle P och Sigge Wulff. Varieté-underhållningen var populär och innehöll ofta politiska budskap dolda med humor och tvetydighet. Det gavs kritik mot manligt dubbelspel och dubbelmoral liksom kvinnors underordnade ställning. Varieté-underhållningen blev så småningom utkonkurrerad av filmen och fanns kvar tills biografen kom. Marina

Foto: Kulturarv ÖG

Demina, raritetsbibliotekarie vid Musik- och teaterbiblioteket på Statens Musikverk, pratade om musikaliska rariteter med rötter i Östergötland. Ett exempel är Godegårdssamlingen där det finns både kadriljer, valser och engelskor från Anton Grills tid. Notsamlingen från Linköpings militärmusikkårer finns också hos Musikverket.

Ar 1997 bildades Lindbladssällskapet i Skänninge och idag håller de 5-6 salonger per år till Adolf Fredrik Lindblads minne. Sällskapets ordförande Gunnar Språng berättade att Lindblad föddes i Skänninge 1801 som oäkta son till en gästgivardotter. Han hamnade som fosterbarn hos rådmannen Carl Lindblad. Han fick studera i Uppsala och kunde vistas ute i Europa där han studerade komposition m.m. Hösten 1827 var Lindblad tillbaka i Stockholm där han grundade ett musikinstitut som han drev fram till 1861. Under åren i Stockholm utvecklades musiklivet från privata salonger till ett offentligt musikliv. 1864 flyttade han till Lövingsborg i Skeda där han dog 1878. Han är begravd på kyrkogården i Skeda utanför Linköping. Lindblad har skrivit en opera och två symfonier bland mycket annat.

Sedan 2021 har Vadstena akademien arbetat med Östergötlands gömda musikskatt. Under 2023 genomfördes ett flertal konserter med Vadstenasolisterna. Konserten och programboken möjliggjordes med stöd av Olof Skoglundstiftelse. De tonsättare som uppmärksammades var Joachim Nicolas Eggert (1779-1813), Bernhard Henrik Crusell (1775-1838), Gustaf Bengtsson (1886-1965), Adolf Fredrik Lindblad (1801-1878) samt Johan Joachim Agrell (1701-1767). Christina Tobeck berättade också att Vadstena Akademien firar 60 år sommaren 2024. Hon sammanfattade sitt föredrag så här: Östergötland - en bördig mylla för musik.

Marie Länne Persson berättade om Slakamusiken. Hon har arbetat med att göra den tillgänglig för den breda allmänheten genom ett Leaderprojekt 2009 – 2014. Musiken från Slaka upptecknades på 1850-talet och är ett exempel på folklig musik i tradition. Det var visor, sånglekar och ballader som framfördes av två starka och ryktbara sångerskor, Greta Naterberg och Maja "Månssan" Hansdotter på Slaka Backe. Johan Haqvin Wallman var präst i Slaka men också en flitig samlare av folkvisor och folksånger. Han bjöd in Ydredrotten Fredrik Leonard Rääf och Gunnar Wennerberg och tillsam-

Marie Länne Persson och Torbjörn Köhl spelar.

Foto: Kulturarv ÖG

mans gjorde de uppteckningarna. Mycket av forskningen kring ballader har hamnat under litteraturvetenskapen istället för musikvetenskapen vilket gör dem mindre kända. Som ett exempel framförde Marie balladen Lindormen tillsammans med Torbjörn Köhl.

Marie berättade också om de folkliga koralerna. Utbildade kantorer ville styra musiken på ett nytt sätt medan folket ville fortsätta att sjunga på gammalt vis med mera ingivelse. Det finns inte så många koraler bevarade från Östergötland. Men Den signade dag är en folklig melodi upptecknad i Flytthem i Horn som framfördes av Marie och Torbjörn. Marie Länne Persson är balladsångerska och författare. Torbjörn Köhl är barockmusiker och kapellmästare i Linköpings Domkyrka.

Dagen avslutades med att, klarinettisten och konsertmästaren vid Östgöta Blåsarsymfoniker, Dan Larsson, berättade om Bernhard Crusell och blåsmusikens starka ställning i Östergötland och det blev en upplevelse i både ord och ton. Bernhard Crusell föddes 1775 i Nyland i Finland. Han var verksam i Linköping som ledare för musiken vid de båda livgrenadjärregementena. Musikkåren var samlad sommartid och bestod som mest av 50 man. Han var något av en pionjär, tidigare spelade man bara vid militärmarscher men nu hade man också rena konserter för blåsare. En konsert i S:t Larskyrkan kunde ha 1 000 åhörare vid en tid då staden bara hade runt 3 000 invånare. Crusell var klarinettist och även kompositör. Han dog i Stockholm 1838 och är begravd på kyrkogården i Solna.

Blåsmusiken har en stark ställning i Östergötland och det finns många musikkårer. För många av våra folkrörelser var musiken ett viktigt inslag, och Dan Larsson gav några exempel på det. Inom Skarpskytterörelsen var musiken viktig, Arbetarrörelsen hade blåsorkestrar, Nykterhetsrörelsen hade musikkårer och Frälsningsarmén sina mäsingsinstrument. Inom folkbildningen kunde man lära sig att spela olika instrument och ägna sig åt eget musicerande.

Arrangör för Musikarvsdagen var Kulturarv Östergötland i samarbete med Kulturenheten, Region Östergötland och Östergötlands museum. Ett väldigt uppskattat förstagångsevenemang som gärna får uppföljas.

Text: Ann-Kristin Eriksson

Dan Larsson tar ton.

Foto: Ann-Kristin Eriksson

Sök bidrag till kulturarvsarbete för 2024 från Riksantikvarieämbetet

Bidrag till kulturarvsarbete är statliga medel som Riksantikvarieämbetet fördelar till insatser med syfte att bevara, använda och utveckla kulturarvet.

Det är [förordning \(2017:628\) om statsbidrag till kulturarvsarbete](#) som styr bidragsgivningen.

Bidraget betalas ut i förskott. Den som söker anger själv hur länge projektet kommer att pågå.

De senaste åren har bidraget uppgått till 17 miljoner kronor om året. Vilket belopp Riksantikvarieämbetet har att fördela 2024 kommer att anges i regeringens regleringsbrev, som kommer i december. Beslut om nästa fördelning är planerat att fattas i maj 2024.

Vem kan söka?

Bidrag kan sökas av arbetslivsmuseer, hembygds-museer och ideella kulturarvsverksamheter som syftar till att bevara och utveckla kulturhistoriska värden. Dessa värden kan vara såväl fysiska som

immateriella. Verksamheten ska vara tillgänglig för allmänheten, eller avses att bli det.

Organisationen som söker ska vara stabil och ha en dokumenterad verksamhet. Sökanden måste vara en juridisk person (till exempel en ideell förening, ett aktiebolag eller en stiftelse). Bidraget riktar sig i första hand till civilsamhällets organisationer.

För vad kan man söka bidrag?

Bidrag kan sökas för insatser som syftar till att bevara, använda och utveckla kulturarvet. Projektet ska vara tydligt avgränsat från ordinarie verksamhet och ha ett start- och slutdatum.

Projekt inom byggnadsvård och byggnation kommer inte att prioriteras. För projekt inom byggnadsvård hänvisar vi i första hand till [länsstyrelsens bidrag till kulturmiljövård](#).

LÄS MER OM OCH SÖK BIDRAGET SENAST 31 JAN 2024 VIA [DENNA SIDA](#):

Där hittar ni även en lista över alla projekt som fick detta bidrag under 2023.

Upptäck historien omkring dig

Gillar du historia? Är du nyfiken på vad som har hänt på platsen där du befinner dig? Då ska du läsa mer om och ladda ner appen GeoStory!

Hämta app

[Klicka här:](#)

Hämta app

[Klicka här:](#)

Upptäck din hembygds dolda historia eller samla historisk information om nya platser när du är på resande fot.

Läs mer på vår [hemsida HÄR](#):

Foto Gerd Jakobson

I Linköping håller vi till i
Föreningshuset Fontänen.

Läs mera på hemsidan
dis-filbyter.se

DIS regionförening i Östergötland och södra
Södermanland

Nyfiken på släktforskning? Vi hjälper dig igång!

Verksamhet i Linköping, Borensberg, Kisa, Mjölby,
Vadstena och Åtvidaberg.

Kurser i Släktforskning, Gammal text, DNA, Disgen, Kartor.
Hålls lokalt, på distans och/eller via ZOOM.

Föreläsningar, tematräffar och medlemsmöten
Lokalt och via ZOOM.

Studiebesök och utflykter

Forskarhjälp på flera bibliotek.

Forskarsal i Fontänen med 10 datorer som ger fri åtkomst
till Riksarkivets, Arkiv Digital's och andra databaser.

Kunniga handledare finns på plats.
Gratis för medlemmar.

Läs allt om Hembygds-
försäkringen på DENNA
LÄNK:

50% i investeringbidrag

Installera brand-, inbrottslarm, vattenfelsbrytare
eller galler och få halva kostnaden tillbaka från Hem-
bygdsförsäkringen, maximalt 10 000 kronor per larmtyp.

Kontakta försäkringen på 0200-22 00 55.

Inbjudan & program till hembygdsförbundets Januarikonferens

Fontänen, Linköping lördag 20 januari 2024!

- 09:30** Insläpp & betalning, mingel. Förmiddagsfika: kaffe/te med ostsmörgås.
- 10:00** Rolf Pettersson, ordförande Östergötlands Hembygdsförbund, hälsar välkommen.
- 10:05** "Linköping – där gamla sanningar ändras". Joakim "Jocke" Johansson är bl.a. författare och lokalhistoriker, och berättar om sina noggranna detaljstudier i bortglömd Linköpingshistoria.
- 11:00** Länsantikvarie Patrick Björklund och f.d. byggnadsantikvarie Anita Löfgren Ek berättar om och delar ut sin byggnadsvårdsskrift "Hus på landet".
- 11:20** Kort paus och bensträckare.
- 11:30** "Från öga för öga till rackaren och bödeln på galgbacken". Maria Graube berättar om brott och straff i ett historiskt perspektiv.
- 12:30** "Ett liv – mitt liv". Elisabeth Lagerfelt berättar om livet i "högreståndsmiljö" på Östgötagårdar, skildrat i en nyutkommen bok.
- 13:00** Avslutning.

Anmäl er senast 16 januari via [denna anmälningsslänk](#):

Eller via: ostergotland@hembygd.se /tel: 076-103 11 39.

Deltagande: **150 kr**. Betalas kontant eller via Swish på plats.

Konferensen genomförs tillsammans med
Studieförbundet Vuxenskolan.

OBS: med reservation för ev. ändringar i programmet!